

UDKAST

§ 1

I lov om kapitalmarkeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 26. februar 2024, som ændret ved § 6 i lov nr. 480 af 22. maj 2024, § 3 i lov nr. 481 af 22. maj 2024, § 21 i lov nr. 1602 af 17. december 2024 og § 6 i lov nr. 1666 af 30. december 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 180 a indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Finanstilsynet kan efter anmodning fra en ejer af et detailbetalingssystem, der opfylder betingelserne i § 177, stk. 2, dispensere fra kravet om, at it-operatøren af samme detailbetalingssystem skal opnå tilladelse fra Finanstilsynet, jf. stk. 1. En dispensation kræver, at it-operatøren er beliggende indenfor den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og at ejeren sikrer, at Finanstilsynet fortsat kan modtage de nødvendige informationer om it-operatøren til brug for Finanstilsynets vurdering af, at forholdene i § 180 c og § 180 g, stk. 1 og 2, er opfyldt.

Stk. 7. Finanstilsynet kan ophæve en meddelt dispensation, hvis betingelsen i stk. 6, 2. pkt., ikke længere er opfyldt.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2026.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 180 a, stk. 6 og 7, i lov om kapitalmarkeder)

Det følger af § 177, stk. 1, 1. pkt., i lov om kapitalmarkeder, at et betalingssystem, der er undergivet dansk ret, og hvor mindst en deltager har sit hovedsæde i Danmark, kan registreres af Finanstilsynet. Af § 177, stk. 2, følger det, at Finanstilsynet kan kræve registrering af betalingssystemer efter stk. 1, hvor væsentlige hensyn til betalingsafviklingen eller samfundsmæssige hensyn i øvrigt tilsiger dette.

Det følger af § 180 i lov om kapitalmarkeder, at beføjelser efter §§ 176-179 udøves af Danmarks Nationalbank, når der er tale om betalingssystemer, der har væsentlig betydning for betalingsafviklingen eller gennemførelse af Danmarks Nationalbanks pengepolitiske transaktioner.

Det følger af § 180 a, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder, at it-drift af et detailbetalingssystem, der opfylder betingelserne i § 177, stk. 2, ikke må påbegyndes, før Finanstilsynet har meddelt it-operatøren tilladelse hertil. Kravene for at opnå tilladelse er oplistet i § 180 a, stk. 2. Finanstilsynet varetager opgaven i § 180 a, stk. 1, der er rettet mod it-operatøren af systemet fremfor ejeren af systemet, uanset om systemet er registreret iht. § 177, stk. 2, af Finanstilsynet eller Danmarks Nationalbank.

Det følger af § 180 c, stk. 1, at bestyrelsen i en it-operatør af et detailbetalingssystem skal sikre en effektiv og forsvarlig ledelse af it-operatøren. Bestyrelsen skal herunder vurdere, om direktionen varetager sine opgaver i forbindelse med it-driften af detailbetalingssystemet på en betryggende måde og i overensstemmelse med it-operatørens forpligtelser i medfør af § 180 g.

Det følger af § 180 g, stk. 1 og 2, at en it-operatør af et detailbetalingssystem er ansvarlig for, at it-driften af det pågældende detailbetalingssystem udføres på en betryggende måde, og at it-operatøren skal kunne styre de risici, som it-driften af detailbetalingssystemet indebærer, herunder kunne påvise alle væsentlige risici, og indføre effektive foranstaltninger til at modvirke disse risici og have betryggende kontrol- og sikringsforanstaltninger på it-området.

En it-operatør af et detailbetalingssystem er defineret i § 3, nr. 30, i lov om kapitalmarkeder som en fysisk eller juridisk person, der er meddelt tilladelse til efter § 180 a at udføre it-drift af et detailbetalingssystem.

UDKAST

Ved et detailbetalingssystem forstås et betalingssystem, hvormed der i væsentligt omfang udføres clearing af betalinger i danske kroner mellem enkeltpersoner, virksomheder og offentlige myndigheder og mellem disse personer indbyrdes. Det følger af § 3, nr. 29, i lov om kapitalmarkeder.

§ 180 a, § 180 c, stk. 1, og § 180 g, stk. 1 og 2, i lov om kapitalmarkeder er danske særregler, som er indført i lov om kapitalmarkeder med lov nr. 2382 af 14. december 2021. Det skyldes, at der i modsætning til de fleste andre virksomheder på det finansielle område, ikke er fastsat EU-regler, der fastsætter tilladelseskrav eller regulerer muligheden for at udbyde grænseoverskridende tjenesteydelser af it-drift af et detailbetalingssystem.

Formålet med reglerne er at give Finanstilsynet mulighed for at udøve myndighedskontrol over en it-operatør af et betalingssystem, der varetager væsentlige danske detailbetalinger, uanset om operatøren af systemet er beliggende i Danmark eller et hvilket som helst andet land. Det er af afgørende betydning for danske borgere og virksomheder, at betalingssystemer fungerer sikkert og effektivt, da dette er en forudsætning for, at udbetaling af løn og pension, betaling for køb af varer og betaling af regninger kan foretages uden væsentlige forsinkelser.

It-operatører, der har tilladelse i medfør af § 180 a, kan udpeges som operatør af finansiell digital infrastruktur, jf. § 333 i lov om finansiell virksomhed. Det medfører, at virksomheden omfattes af en række krav i kapitel 19 c i lov om finansiell virksomhed, der i vid udstrækning modsvarer kravene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor (DORA).

Det foreslås i § 180 a, stk. 6, 1. pkt., at Finanstilsynet, efter anmodning fra en ejer af et detailbetalingssystem, der opfylder betingelserne i § 177, stk. 2, kan dispensere fra kravet om, at it-operatøren af samme detailbetalingssystem, skal opnå tilladelse fra Finanstilsynet, jf. stk. 1.

Det følger af § 180 a, stk. 1, at it-drift af et detailbetalingssystem, der opfylder betingelserne i § 177, stk. 2, ikke må påbegyndes, før Finanstilsynet har meddelt it-operatøren tilladelse hertil. I forhold til vurderingen af, hvornår der er tale om et detailbetalingssystem, der opfylder betingelserne i § 177, stk. 2, vil dette være tilfældet, hvor betalingssystemet har væsentlig betydning for betalingsafviklingen, eller af andre årsager for eksempel af forbrugerhensyn har stor samfundsmæssig betydning, jf. bemærkningerne til § 177, stk. 2, jf. Folketingstindende 2016-2017, tillæg A, L 155 som fremsat, side 274.

En ejer af et detailbetalingssystem er den juridiske person, der ejer systemet og er ansvarlig for det tilhørende aftalegrundlag.

UDKAST

Detailbetalingssystemer vil i flere tilfælde være ejet af de finansielle virksomheder, der foretager betalinger via systemet. It-driften kan derimod være udført af en leverandør. Denne leverandør kan være beliggende i andre lande end Danmark, såvel indenfor som udenfor EU/EØS.

Det foreslåede vil indebære, at en ejer af et detailbetalingssystem omfattet af § 177, stk. 2, i lov om kapitalmarkeder på vegne af operatøren kan ansøge Finanstilsynet om dispensation fra tilladelseskravet.

Denne mulighed vil særligt være relevant i det tilfælde, hvor operatøren er beliggende uden for Danmark, uanset om dette er indenfor eller udenfor EU/EØS. Ejeren, der er beliggende i Danmark, vil i det tilfælde kunne indgive ansøgningen på vegne af operatøren. Det er en forudsætning herfor, at de privatretlige aftaler mellem ejere og operatøren giver mulighed for, at ejeren kan indgive ansøgningen på vegne af operatøren.

Det foreslåede vil medføre, at Finanstilsynet kan meddele dispensation, hvis ejeren af detailbetalingssystemet kan sikre, at Finanstilsynet kan modtage oplysninger om it-operatøren af detailbetalingssystemet, der i det væsentlige modsvarer de oplysninger, Finanstilsynet ville have modtaget, hvis it-operatøren var under tilsyn.

En dispensation vil indebære, at operatøren ikke er forpligtet til at opnå tilladelse, jf. § 180 a, og derfor vil kunne forestå it-driften af et detailbetalingssystem uden tilladelse fra Finanstilsynet.

Den foreslåede bemyndigelse skal som udgangspunkt anvendes restriktivt. Det vil sige, at der skal være tungtvejende grunde til at anvende bestemmelsen. Dette vil være tilfældet, hvor det vil forekomme urimeligt byrdefuldt at lade tilladelseskravet finde anvendelse. Det vil for eksempel være tilfældet, hvor it-operatøren af systemet allerede er omfattet af tilsvarende regler, der sikrer et it-sikkerhedsniveau, der er sammenligneligt med, hvad der ville være tilfældet, hvis tilladelseskravet blev anvendt.

Det foreslås i § 180 a, stk. 6, 2. pkt., at en dispensation kræver, at it-operatøren er beliggende indenfor den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, og at ejeren sikrer, at Finanstilsynet fortsat kan modtage de nødvendige informationer om it-operatøren til brug for Finanstilsynets vurdering af, at forholdene i § 180 c og § 180 g, stk. 1 og 2, er opfyldt.

Det foreslåede vil medføre, at det er en betingelse, at it-operatøren er beliggende indenfor EU/EØS. Det skal sikre, at it-operatøren grundlæggende er forpligtet af de samme EU-retlige rammer om eksempelvis persondatabeskyttelse og net- og informationssikkerhed, som hvis den havde været beliggende i Danmark.

UDKAST

Det foreslåede vil medføre, at dispensationsbemyndigelsen kun vil kunne anvendes i det tilfælde, hvor ejeren af detailbetalingssystemet kan godtgøre, at operatøren er omfattet af regler, der som minimum modsvarer indholdet af § 180 c og § 180 g i lov om kapitalmarkeder, og at ejeren vil være i stand til løbende at give Finanstilsynet alle de oplysninger, der er nødvendige for, at Finanstilsynet kan vurdere, hvilke it-risici de tilsluttede finansielle virksomheder løber i relation til den anvendte it-operatør.

Finanstilsynet skal vurdere betingelserne i § 180 g i overensstemmelse med de nærmere specificerede krav i kapitel 19 c i lov om finansiell virksomhed. Det skyldes, at reglerne i § 180 g skal ses i sammenhæng med kapitel 19 c i lov om finansiell virksomhed, da it-operatører af detailbetalingssystemer sædvanligvis udpeges som operatører af finansiell digital infrastruktur, jf. § 333 i lov om finansiell virksomhed, og derved omfattes af hele kapitel 19 c. Opnår en it-operatør tilladelse, vil denne derfor være omfattet af kapitel 19 c, og Finanstilsynet vil modtage alle de oplysninger, som kapitlet forudsætter. Det er derfor en forudsætning for opnåelse af dispensation, at ejeren af detailbetalingssystemet sikrer, at Finanstilsynet vil kunne få oplysninger, der i det væsentlige modsvarer disse oplysninger.

Kravene til it-sikkerhed i kapitel 19 c i lov om finansiell virksomhed svarer i vid udstrækning til kravene i DORA. Kapitel 19 c fastsætter regler for en it-operatørs foranstaltninger til styring af it- og cyberrisici. Foranstaltningerne omfatter it-operatørens politikker for risikoanalyse og informationssystemsikkerhed, håndtering af hændelser og planer for driftskontinuitet, herunder krisestyring. Det omfatter også it-operatørens ramme for risikostyring af forsyningskædesikkerhed og sikkerhed i forbindelse med erhvervelse, udvikling og vedligeholdelse af net- og informationssystemer. Derudover omfatter det it-operatørens politikker og procedurer til styring af cybersikkerhedsrisici og adgangskontrol.

Finanstilsynet skal bruge oplysningerne i sit tilsyn med de finansielle virksomheder, der er tilsluttet detailbetalingssystemet. Finanstilsynet skal bruge oplysningerne til at vurdere, om de tilsluttede finansielle virksomheder løbende vurderer og forholder sig til de risici, det medfører for dem at den pågældende operatør forestår it-driften af detailbetalingssystemet, f.eks. i form af betryggende beredskabsplaner. Dette indgår i Finanstilsynets løbende tilsyn med de finansielle virksomheder.

Det vil således være en forudsætning for meddelelse af dispensation, at ejeren af systemet sikrer, at Finanstilsynet kan modtage de nødvendige oplysninger om it-operatøren. Betingelsen skal sikre, at Finanstilsynet fortsat modtager alle de nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, hvilke it-risici de finansielle virksomheder har, da selve it-operatøren ikke vil være omfattet af Finanstilsynets tilsyn. Det er særlig vigtigt, hvis operatøren ligger uden for Danmark, fordi Finanstilsynet i det tilfælde ikke har mulighed for at udøve nogen form for jurisdiktion overfor it-operatøren, hvorfor ejerens

UDKAST

evne til at sikre Finanstilsynet de nødvendige oplysninger vil være afgørende. Det vil være en forudsætning, at de privatretlige aftaler mellem ejeren og operatøren giver tilstrækkelig mulighed for, at ejeren kan give Finanstilsynet de nødvendige oplysninger om operatøren.

Drift af detailbetalingssystemer er ikke reguleret på EU-niveau, og det fremgår af DORA, at forordningen ikke finder anvendelse for betalingssystemer. I euro-zonen er sådanne systemer, der har systemisk betydning, i stedet omfattet af overvågning og tilsyn af den Europæiske Centralbank, ECB, som følge af den Europæiske Centralbanks forordning (EU) Nr. 795/2014 af 3. juli 2014 om overvågningskrav for systemisk vigtige betalingssystemer (SIPS-forordningen). SIPS-forordningen implementerer CPMI-IOSCO-principperne for finansielle markedsinfrastrukturer (PFMI). CPMI-IOSCO-principperne indeholder krav til en ejers styring af kritiske leverandører.

I forbindelse med en ansøgning om dispensation vil ejeren på vegne af operatøren skulle kunne godtgøre, at operatørens konkrete implementering af de forpligtelser, der eksempelvis følger af SIPS-formodningen og CPMI-IOSCO-principperne, som minimum modsvarer et sikkerhedsniveau, der ville være opnået ved overholdelse af § 180 c og § 180 g i lov om kapitalmarkeder og derigennem kapitel 19 c i lov om finansiel virksomhed.

Danmarks Nationalbank overvåger registrerede betalingssystemer i Danmark, jf. kapitel 32 i lov om kapitalmarkeder. Danmarks Nationalbank fører overvågning i Danmark efter CPMI-IOSCO-principperne. Det foreslåede vil ikke ændre Danmarks Nationalbanks opgaver eller de hjemler, Nationalbanken har til at udføre opgaverne. Danmarks Nationalbanks overvågning foretages af ejeren af det registrerede betalingssystem.

En dispensation vil medføre, at Finanstilsynet også skal indhente oplysninger fra ejeren af detailbetalingssystemet. Med henblik på at undgå dobbelt myndighedskontrol og unødvendige administrative byrder for virksomhederne, forudsættes det, at Finanstilsynet og Nationalbanken samarbejder. Danmarks Nationalbank og Finanstilsynet har i dag en samarbejdsaftale (MoU), der fastsætter rammerne for samarbejdet.

Det foreslås i § 180 a, stk. 7, at Finanstilsynet kan ophæve en meddelt dispensation, hvis betingelsen i stk. 6, 2. pkt., ikke længere er opfyldt.

Det foreslåede vil medføre, at Finanstilsynet vil kunne træffe afgørelse om at ophæve dispensationen på et senere tidspunkt. Det vil få den konsekvens, at tilladelseskrauet i § 180 a vil have virkning, og en fortsat it-drift af systemet vil udgøre ulovlig virksomhed. Overtrædelse af § 180 a, stk. 1, straffes med bøde. Det følger af § 247, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder. Det vil i det tilfælde være it-operatøren, der udfører den tilladelsespligtige aktivitet, som er retssubjektet.

UDKAST

Dispensationen vil således kunne ophæves, hvis ejeren af systemet ikke længere kan sikre, at Finanstilsynet har mulighed for at modtage de nødvendige oplysninger om it-operatørens foranstaltninger og kontrolramme for styring af it- og cyberrisici, eksempelvis hvis operatøren nægter at udlevere dem. Dispensationen vil ligeledes kunne ophæves, hvis it-operatøren flytter it-driften til et land udenfor EU/EØS.

En afgørelse om at ophæve dispensation kan have meget indgribende karakter for både ejere og it-operatøren af detailbetalingssystemet samt de finansielle virksomheder, der anvender systemet til at gennemføre betalinger. Medmindre forholdet er af meget væsentlig karakter, eksempelvis hvis it-operatøren tilbageholder oplysninger om forhold, der i væsentlig grad udgør en trussel mod betalingssystemets stabilitet, forudsættes det derfor, at ophævelse af en dispensation kun bliver aktuel efter, at der har været givet frist til berigtigelse af forholdet, og at dette ikke er sket.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2026.

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det følger af lovene på det finansielle område, at lovene ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovene ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lov om kapitalmarkeder er ikke sat i kraft for hverken Færøerne eller Grønland ved anordning. Lov nr. 650 af 8. juni 2017 om kapitalmarkeder indeholder imidlertid en anordningshjemmel, der ikke er udnyttet.